5. ULUSLARARASI TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

5TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF TURCOLOGY STUDIES

15-17 MAYIS 2025 / MAY 15-17, 2025 MUŞ/TÜRKIYE

ÖZET KİTABI

ABSTRACT BOOK

Muş Alparslan Üniversitesi

5. ULUSLARARASI TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI SEMPOZYUMU

5. INTERNATIONAL SYMPOSIUM OF TURKOLOGY STUDIES

(UTAS V)

Muş Alparslan Üniversitesi / Mus Alparslan University, Muş, Türkiye

15-17 Mayıs 2025 / May 15-17, 2025

Web sayfası / Web Page: utas.yyu.edu.tr

SEMPOZYUM BİLGİLERİ / SYMPOSIUM INFORMATION

e-ISBN: 978-625-6768-19-2

Yayın Editörleri / Publishing Editors

Dr. Öğr. Üyesi Derya ŞEVLİ

Doç. Dr. Sevda ÖZEN ERATALAY

Kapak Tasarım / Cover Design

Dr. Ümit Oğur

Web Tasarım / Web Design

Doç. Dr. Tolga ÖNTÜRK

Erişim tarihi / Date of Access

23.05.2025

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Yayınları

Van Yüzüncü Yıl University Press

Not: Kitapta yayımlanan özet metinlerinden yazarları sorumludur.

İÇİNDEKİLER

SEMPOZYUM KÜNYESİ ..... **xv**

ÖN SÖZ ..... **xx**

BİLDİRİ ÖZETLERİ **1**

İstanbul ve Budapeşte'deki Osmanlı Türk Hamamının Mukayesesi; Kılıç Ali Paşa Hamamı ve Rudaş Hamamı (Yeşil Direkli Ilıca)
Abdulkerim BOZYEL ***2***

Türklerde Sıradışı Savaş Gelenekleri
Abdullah DUMAN ***4***

Gazne'de Gaznelilerin Kaybolmakta Olan Kültürel Mirası
Abdullah MOHAMMADİ ***7***

Bitlis Vali Vekili Hakkı Bey'in Bitlis, Ahlat, Muş, Malazgirt ve Bulanık İzlenimleri
Abdurrahman KÜTÜK ***9***

Yazının Tarihî Gelişimi ve Alfabe Harflerinin Kökeni Üzerine Bir İnceleme
Ahmet ADIGÜZEL ***11***

Malazgirt Kazıları ve Zaferin İzleri
Ahmet Oğuzhan KARAÇETİN - Muhammet Kani ALTIN ***13***

Vladimir Propp'un Biçimbilimsel Yaklaşımına Göre "Hatun Kız Masalı" Üzerine Bir İnceleme
Ahmet ÖNTÜRK ***15***

Erken Celayırlılar Zamanında İran'da Evrakta Sahtecilik ve Devletin Bunu Önleme Çabaları
Ahmet KORKMAZ ***17***

Kılış ve Oluş Fiileri Üzerine
Ahmet Turan DOĞAN ***19***

Yükseköğretim Kurumlarında Dramatik Eserlerin Öğretiminde Yapay Zeka Kullanımının Pedagojik Özellikleri
Aknur SAMSHADİNKYZY ***21***

İç Anadolu Halk Kültüründe Çocuğa Yönelik İnanç ve Ritüellerin Sistematik Analizi
Ali EPRİMEZ - Serhat POLAT - İrfan POLAT ***23***

Türk Mitolojisinde Tanrı Adlarının Semantik Evreni
Ali KOÇ ***25***

Çatışma Arkeolojisinde Biyoarkeoloji'nin Yeri: Malazgirt 1071 Projesi Örneği
Ali Metin BÜYÜKKARAKAYA - Ali AKBABA ***27***

Hizmet Öncesi Öğretmenler Arasında Öğretim Liderliği Kapasitesinin Oluşturulması: Malezya'dan Uzman Görüşleri
Amirul Fahmie ABDUL RAZAK - Muhammad Faizal A. GHANI - Norfariza Mohd RADZI ***29***

Aka Gündüz'ün "Sinemacı Hayret Efendi'nin Hikâyesi"ni Milli Edebiyat Üzerinden Okumak: Çürümenin Görünümleri ve Mizahî Çürüme
Arif Umut NİGAR ***31***

Osmanlı Döneminde Sigorta
Arzu QASIMOVA ***33***

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın "Bir Yol" Öyküsünde Ben'in İki Yüzü
Aslıhan AYTAÇ ***36***

Kültürel Etkileşim Göstergesi Olarak Mancuşri-Nama-Samgiti'de Mücevher ve Değerli Taş Adları
Aysel AHMEDOVA ***38***

Mirza İbrahimov'un Eserinde Milli Birlik Fikri ve "Gelecek Gün" Romanı
Aysel MEHERREMOVA ***40***

Yeni Uygur Çocuk Şiirinde Söylem Çözümleme
Aysun DEMİREZ ***42***

Türk Dünyasında Destanlar ve Halk Masallarındaki Ortak Anlatı Unsurları: "Dede Korkut Kitabı"nın 12 Boyu Üzerine Bir İnceleme
Bakytgul KULZHANOVA - Togjhan BAITLES ***44***

Şanlıurfa'da Yeni Bulunan İki Ören Yeri ve Bunlarda Tespit Edilen Kaya Resimleri-Damgalar Hakkında Bir Değerlendirme
Başaran Doğu GÖKTÜRK ***46***

Türk Kültürünün Önemi ve Prof. Dr. Mustafa Alican'ın Malazgirt Günlükleri Adlı Eserinde Türk Kültürüne Ait Ögeler
Bayram ARICI ***48***

"Barış"ın Türkmen Şiirlerine Yansıması
Berdi SARIYEV ***50***

Üzerine And İçilenlerden: Çoban Değneği
Birol AZAR ***53***

Hoca Ahmed Yesevî'nin Divân-ı Hikmet'inin Jung'un Dört Arketipine Göre Yorumlanması
Bora YILMAZ - Sümeyye HOPURCUOĞLU İPEK ***55***

Azerbaycan'ın Ünlü Bir Şarkiyatçısı: Sara Hanım Aşurbeyli
Cavid QASIMOV - Rüstem ÇURKU ***57***

Zahran Al-Qasımı'nin Son Umut Adlı Romanında Kod Değişimi (Code-Swıtchıng)
Cuma TANIK ***59***

Akdeniz Bölgesi Halk İnanışlarında Çocuklarla İlgili Uygulamaların Analizi
Çağla AYGÜN - Ayşe KESKİNÖZ - Esra NAZLİ ***61***

Yaşlanma ile İlgili Romanları Gerontolog Penceresinden Yorumlamak
Deniz PAMUK ***63***

Ritüelleri ve Anlatılarıyla Kutsal Bir Mekân: Pîrê Merdâ Türbesi
Derya ŞEVLİ - Şahide KARA ***65***

Çarlik Rusyası'nın Ermenileri Güney Kafkasya'ya İskan Ettirme Politikası
Durdane Mubariz VALİYEVA ***67***

Kazakistan Medya Alanında Türk Dünyasının Enformasyon Gündemi
Elmira KAGAZBAYEVA – Botagöz ALİ ***69***

Korkutarak Koruma: Güneydoğu Anadolu İnanmalarında Çocuklarla İlgili İnanış, Pratik ve Gelenekler
Elif BAKIR - Gizem DÖKER - Esra NAZLİ ***71***

A.B. Topçubaşov'un "Kafkas Birliği" Mücadelesi
Elşad GULİYEV ***73***

Osmanlı Veteriner Hekimlik Tarihinden Bir Kesit: Mecmua-i Fünûn-i Baytarîyye ve Önemi
Emrah YILMAZ ***75***

Bengal'de Türk Hâkimiyetinin Yıkılışı
Enes Fırat ÖNEL ***77***

Van İli Ağızlarında Öğrenilen Geçmiş Zaman Çekimi Üzerine
Engin GÖKÇÜR ***79***

Van İli Ağızları Söz Varlığında Kullanılan Farsça Ekler ile Diğer Dil Unsurları
Engin GÖKÇÜR ***81***

Üniversitelerde Zorunlu Türk Dili ve Edebiyatı Dersleri ve Sabancı Üniversitesi Yöntemi
Engin KILIÇ ***83***

Doğu Anadolu'nun Kültürel Dönüşümünde Moğollar: Yer Adları Üzerine Bir Değerlendirme
Erol KELEŞ ***85***

Furûsiyye Kaynakları Üzerine Genel Bir Değerlendirme
Esra ÇIPLAK ***87***

Türkçü Aydınlar ile Anadolucu Aydınlar Arasında Kemalizm Algılamaları
Eyüp TOPRAK..... ***89***

Hatıratlar Bağlamında Sivas'ta Ermeni Tehciri
Eyüp TOPRAK..... ***91***

Türkiye ve Özbekistan Üniversite Öğrencilerinin Dijital Erişim Düzeyleri Üzerine Çalışma
Ezoza OLİMOVA - Ahmet BİÇER ***93***

Korkut Ata'nın İzinde İslamiyet Öncesi Türklerde Yönetim ve Liderlik
Fatma Betül ŞENGÖNÜL - Zeliha TEKİN ***95***

Ünlü Türk Kelâmcı Mâtürîdî'de Bela Kavramının Açılımı
Fatma GÜNDÜZ ***97***

Karadeniz Bölgesi'nde Çocuğa Yönelik Korku Temelli Halk İnançlarının Sosyo-Kültürel Analizi
Fatma Zehra ÇAKIR - Perihan DOĞAN - Esra NAZLİ..... ***99***

Marmara Bölgesi Halk Kültüründe Çocuklara Yönelik Korkuya Dayalı Koruma Yöntemleri
Feride ENTERİLİ - Hasibe Yaren ENCİ - Dilara ÖZDEĞİRMENCİ..... ***101***

Rıza Şah Pehlevi Döneminde (1925-1941) Güney Azerbaycan'da Türklere Yönelik Asimilasyon Politikaları
Ferit YÜCEBAŞ..... ***103***

Ziya Gökalp ve Hüseyinzade Ali Bey'in Ulusçuluk Tasavvuru: (Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak (Avrupalılaşmak)
Ferit YÜCEBAŞ..... ***105***

Etimolojinin Diğer Bilim Dallarıyla İlişkisi ve Bilime Katkısı
Gamze ÖZOK..... ***107***

Muş'un Dilsel Çevresi: Kafe Örnekleri
Gülden ALTINTOP TAŞ ***109***

Türkiye ve Azerbaycan Edebiyatındaki Ortak Folklorik Unsurların ve Temaların Karşılaştırmalı Analizi
Güneş YILMAZ ***111***

Osmanlı Taşrasında Modern Kamu Hizmetlerinin Gelişim: Ürdün Örneği
Habibe POLAT..... ***113***

Temîm El-Berğûsî'nin Direniş Mektupları
Halil İbrahim OĞUR..... ***115***

Çukurova Yöresi Âşıkların Edebi Verimlerinde Nazar
Halil İbrahim TOPALAK ***117***

Türk Devletleri Teşkilatının Çıkmazı Olarak Kimlik Sorunu
Hasan OKTAY - Keisuke WAKIZAKA ***119***

The Displacement of Albanians from Kosovo: Yugoslav Policies and Social Consequences
Haxhi ADEMİ - Lirie Kurtishaj-ADEMİ ***121***

Coğrafyanın Etkisindeki Türk Dilleri
Hayat ARAS ***122***

Van Kalesi'nin Tamir ve Tahkimi (1800-1830)
Hayrettin PULAT ***124***

1897 Osmanlı-Yunan Savaşı'nda Gönüllü Bir Fransız Zabitin Yunanlılara ve Savaşa Dair Gözlemleri
Hidayet KARA ***126***

Rahşiye Türünün Bir Örneği Olarak Çerkeşî-zâde Tevfik Efendi'nin Rahşiyesi
Hulusi EREN ***128***

Tarihi ve Çağdaş Türk Lehçelerinde Keç- Fiili ve Türevleri
Hülya ERGENE ***130***

Kırşehir'e Varsak Göçleri
Hüseyin DEMİRBAĞ ***132***

Prens Wield'in Yönetimi ve Arnavutluk
Ilirjana KACELI (DEMIRLIKA) - Bendis KRAJA ***134***

Tarihî Romanların Öğrencilere Kültürel Miras ve Medeniyet Bilinci Kazandırmada Etkisi
İbrahim BİRİCİK ***136***

XIV. Yüzyıl Amid Vergi Gelirleri Üzerinden Bir Orta Çağ İktisadî Analizi
İbrahim GÜNEŞ ***138***

Demirtaş Ceyhun'un Öykülerinde Bir Çilekeş Olarak Baba
İbrahim Veli SÖZER ***140***

Arap Ülkelerinde Çağdaş Bilimsel Sömürgecilik
İbrahim YILMAZ ***142***

Arap Dünyasının Türk Düşüncesine (Türkolojiye) Bakışı
İbrahim YILMAZ ***144***

Türkçe Öğretmenlerinin 21. Yüzyıl Becerilerine Yönelik Algıları ve Uygulama Deneyimleri
İhsan GÜZEL - İlhan ERDEM ***148***

Kerbela Mersiyelerinde Hz. Hüseyin'in Benzetildiği Unsurlar
İhsan ŞEHİTOĞLU ***150***

Karamanlıca İlk Resimli Kitapçık ve Transkripsiyonu
İlyas SAYIM ***152***

Ahmed Bâ'is'in Tespih Gazeli
Kamile ÇETİN ***154***

"İBB Atatürk Kitaplığı OE_Yz_1613" Numaralı Şiir Mecmuası Üzerine
Kaya KARAKOÇ - Ömer Faruk GÜLER ***156***

Osmanlı İmparatorluğu'nda Erken Reform Fikirlerinin Bir Yansıması Gibi "Risale" ve "Sefaretname"
Natavan AGHAYEVA ***158***

Rüyaların Gölgesinde Erenler: Alevi-Bektaşi Menkıbelerinde Mistik Yolculuk
Muhammet Faruk EKİCİ ***160***

Kırgızistan'da Sovyet Eğitim Sisteminin Oluşumu ve Gelişmesi (1920-1930 yy.)
Maıramkan SHAMAEVA - Erhan YOSKA ***162***

Qafqaz İslam Cümhuriyyəti
Mehman AĞAYEV SƏNANOĞLU ***164***

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Genel Ağ Sayfasındaki Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Mealinin Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri Açısından İncelenmesi: Tespitler ve Öneriler
Mehmet Akif AYVAZ ***166***

Ermeni Dilbilimci ve Türkolog Agop Dilaçar'ın Hatay Türklüğü Üzerine Düşünceleri
Mehmet ÇELİK ***168***

Anadolu ve Komşu Coğrafyalarda Varsayılan veya Tasavvur Edilen Alanası/Alkarısı Söylencesi
M. Fuat LEVENDOĞLU ***170***

Türk Tarihinde İstihbarat
Muhammed Göktuğ OKUYUCU ***172***

Kosova Vilayetinde Türk ve Müslüman Nüfusun Varlığı (1878-1912)
Mehmet KÖSEOĞLU ***174***

Cumhuriyet Dönemi Türkoloji Kurumlaşmasının İlk Adımı: İstanbul Üniversitesi Türkoloji Enstitüsü'nün Kuruluşu, Faaliyetleri ve Katkıları (1924–1940)
Mehmet ÖZALPER ***176***

Sultân Selîm-i Sânî Yâhûd Muzafferiyet
Mehmet ULUCAN - Erhan ZEREN ***178***

Anadolu Sahası Şahmaran Anlatıları ve Halk İnanışlarına Yansımaları
Melike ÇİMEN - İrfan POLAT ***180***

Ahlat'tan Malazgirt'e Ultra Sky Trail
Mesut GÜL - Erhan ÇALIŞKAN - Muhlis KAYA ***182***

Navigating Transformation: A Multifaceted Approach to Leading Change in Malaysian Schools
Muhammad Faizal A. GHANİ - Maszuria A. GHANİ - Shaiful Azni SAHRAN ***184***

İdeolojiden Uygulamaya: 1932 ve 1945 Türk Dili Kurultaylarında Milliyetçilik, Dil ve Tarih Söyleminin Dönüşümü
Muhammed Alparslan YILMAZ ***185***

Ege Bölgesi Halk İnanış, Anlatı ve Pratiklerinde Çocuğun Korunması
Muhammet BİRTANE - Ömer SÖNMEZ - Esra NAZLİ ***188***

Abdurauf Fıtrat'ın "Devoni-Lug'atıt Türk" Çalışması Üzerine
Mukaddes ALLAMBERGENOVA ***190***

Türk Eğitim Tarihinde İzciliğin Yeri
Murat ÇAVUŞOĞLU - Ferhat ÇAVUŞOĞLU ***192***

Selçuklu Döneminde Horasan'da Ticari Hayat (11./12. Yüzyıl)
Orhan DOĞAN - Murat ERKOÇ ***194***

18-19. Asır Klasik Türk Şiirinde Değişim ve Yenilik Arayışları İçinde Kafiye ve Redif
Murat ÖZTÜRK ***196***

Hasan Erimez'in Kutlu Kağanlık Romanında Eskicil /Arkaik Sözcükler
Murat PARLAKPINAR ***198***

Malazgirt'in Cumhuriyet Dönemindeki Nüfus Gelişimi ve Günümüzde İlçe Nüfusunun Bazı Nitelikleri
Murat YILMAZ ***200***

Savaş Turizmi ve Malazgirt
Murat YILMAZ ***202***

Kubbetü'l- İslâm Ahlat'ın Bilinmeyen Manevi Mimarları: Babalar
Mustafa KÖKSAL ***206***

Çocukluğa Yansıyan Savaş: Necati Zekeriya ve Eski Sokağın Çocukları
Mustafa Said KIYMAZ ***208***

Onur Şahin'in Şiirlerinde Keder Evreni
Müseffa KÜNİ ***210***

Monomit Kuramı ve Arketipsel Sembolizm Bağlamında Danişmendname Destanı Üzerine Bir İnceleme
Müseffa KÜNİ - Bora YILMAZ ***212***

Postmodern Romanda Tarih ve Kahraman
Mushfig ISMAİLOV ***214***

The Eastern Rumelia Dilemma: British Strategy, Russian Diplomacy, and Ottoman Resistance
Nadezhda VASİLEVA ***216***

Çeşitlilik İçinde Birlik: Azerbaycan'da Türk Kimliği ve Çokkültürlülük İlkeleri
Nahida HAJİNSKAYA ***217***

The 2001 Economic Crisis in Türkiye and its İmpact on the Election Results
Namig MAMMADOV ***221***

I. Bakü Türkoloji Kurultayı'na (1926) Katılan "Osmanlı Türkleri"
Natavan AGHAYEVA ***222***

Memlûk Türk Devleti Döneminde Darende Niyabeti
Nazlı KANDEMİR ***224***

II. Dünya Savaşı Sonrası Kazak Halk Edebiyatı Çalışmaları
Nazym Shuinshina META ***228***

Hindistan'da Türk Varlığının Türkolojiye Yansımaları
Neslihan DURAK ***230***

Ekber Şah'ın Sarayı'nda Astronomi ve Astroloji Sentezi
Neslihan DURAK - Nidanur BAYINDIR ***232***

12. Yüzyıl Azerbaycan Şairlerinin Şiirinde Somatik Sembolizm
Nigar Qalib AGHAYEVA ***234***

Türk Spor Tarihinde Kadının Yeri: Tarihsel Dönüşüm ve Sosyal Perspektifler
Nimet SEKMAN ***236***

Kırımlı Şair Eşref Şemi-Zade'nin "Gözyaşı Duvarı" Destanının Motifi Üzerine
Niyar KURTBİLAL ***238***

Dil, Kültür ve Miras: Hindistan'da Türkçenin Geçmişi ve Günümüz
Noushad MK ***240***

Bulgaristan Türk Şiirinde "Rodoplar"
Nurcihan GÜNEŞ ***242***

Atatürk Dönemi Eğitim Dergilerinde Sağlık Eğitimi: Gürbüz Türk Çocuğu Dergisi Örneği (1926-1928)
Onur SEMİZ ***244***

İki Timurlu Payitahtı Arasında Müverrih Hândmîr'in Şöhretini Yeniden Değerlendirmek: Herat ve Agra
Ömer GÜRDAL ***246***

19. Yüzyılın Ortalarında Çıldır Eyaleti Kıbtîleri (2778 Numaralı Nüfus Defterine Göre)
Ömer KUCAK ***248***

Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Osmanlı Bürokrasisinde İskeçeli Devlet Adamları
Ömer KUCAK ***250***

Belh Coğrafya Ekolü'ne Göre Horasan
Özcan EVRENSEL ***252***

Klasik Türk Şiirine Akseden Bir Şeyhülislam Portresi: Seyyid Mehmed Feyzullah Efendi
Özcan TUNÇADAM ***254***

Doğu Anadolu Halk İnanışlarında Çocuklarla İlgili Anlatı ve Uygulamaların Analizi
Özlem ÇELİK - Kübra YEŞİLTAŞ - Dilara ÖZDEĞİRMENCİ ***256***

Türk Mitolojisinde Kadın
Parvin ALİZADE ***258***

Salman Mümtaz`ın Eserlerinde Dilin Sadeleştirilmesine İlişkin Düşünceler
Pasha GULUZADE ***260***

Uygulama Sürecinde Türkçe Dersine ve Öğretmenliğe Bakış: Öğretmen Adaylarının Gözlem ve Değerlendirmeleri
Rabia Sena ESER ***262***

Michael Ende'nin "Momo" Adlı Eserinin Bibliyoterapi Unsurlarına Göre İncelenmesi
Rabia Sena ESER - Melike Nur KAYA ***264***

Güney Azerbaycanda Kurulan Tebriz Üniversitesinin Tarihi
Ragiba HÜSEYNZADE ***266***

Bilgameş mi Gılgamış mı?
Rahim BAGHALASGHARİ ***268***

Memlûklerde Buz Ticareti ve Ticaret Güzergâhları
Rakkuş KARADUMAN ***270***

Türkiyə və Avropa İttifaqı Əlaqələri
Ramilə CƏFƏRLİ ***272***

Some Aspects of the Institution of Viceroyalty in the Caucasus
Ramina HÜSEYNLİ ***273***

Turkey's Economic Achievements During the First Period of the Justice and Development Party's Rule
Rashad GULİYEV ***277***

Muharrem Tahsin'in Hikâyelerinde Kullanılan Bulgarca Kelimeler
Raşit KOÇ - Shenoll Sabit SAHITI ***278***

Abdülfettah Rauf'un Şiirlerinde Bir Nazım Türü Olarak Gazel
Raşit KOÇ - Süleyman BAKİ ***280***

"Binbir Çeyrek Saat. Tatar Masalları": Türk Masalçılık Geleneği ve Kimliğinin Semiopoetik Temsili
Rehile SADIQOVA ***282***

Hindistan-Pakistan Anlaşmazlığında Bölgesel Bir Güvenlik Sorunu: Keşmir Meselesi
Saadet ŞEKER ***284***

I. Dünya Savaşı'nda Rusya Müslümanlarının Osmanlı Esirlerine Yaptığı Yardımlara Örnek Olarak Kazan Türk Esirlerine Yardım Komitesi Başkanı Ataullah Bahaeddin Bey'in Raporu
Sadi ÖZMERAL ***286***

Nef'î'nin Kasidelerinde "Âğâz-ı Duâ" Teknikleri
Sait YILTER ***288***

Dede Korkut Hikâyelerinde Cesaret Kavramının Söz Varlığı Üzerinden İncelenmesi
Samet ASLAN ***290***

Tomris Uyar'ın Günlüklerinde Yalnızlıklar
Servet ŞENGÜL ***292***

Geleneksel Anlamdan Özel Anlama: Gençlerin Dilinde Anlam Değişikliğine Uğrayan Füller
Sevda Özen ERATALAY ***294***

Azerbaycan Tarih Yazımında Mustafa Kemal Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti
Sevinç ALİYEVA ***296***

"Macar Türkolojisi Türklerin Bilinmeyen Tarihine Işık Tutuyor"
Seyithan ALTAŞ ***298***

Anadolu Ezgilerinin Küresel Yolculuğu: Sosyal Medyada Müzik ve Kültürel Aktarım
Sinem YÜCETÜRK ***300***

Ortaçağ İslam Dünyasında Kadın Hükümdar Algısı: Şeceruddürr Örneği
Songül DUMLUPINAR ALİCAN ***302***

Türkçede Gezgin Sözcükler II
Süleyman ERATALAY ***306***

Özdeşleyim/Einfühlunge Kuramı Çerçevesinde Mesnevinin İlk 18 Beyti
Şener DEMİREL ***308***

Konuşma Becerisinin Geliştirilmesine Yönelik Dijital Çözümler
Yelda KÖKÇÜ – Yağmur İPEK - Şener DEMİREL ***310***

Hayriye Melek Hunç'un Romanlarında Aşk ve İsyan
Şener Şükrü YİĞİTLER ***312***

Yüksek Edebiyattan Yerli ve Millî Romana: Mehmet Rauf ve Halas
Şener Şükrü YİĞİTLER ***314***

Azerbaycan'da Âşık Sanatının Tarihine Bir Bakış: "Kopuzdan Saza, Ozandan Âşığa" (Prof. Nizami Halilov'un Yaratıcılığı Esasında)
Tamella ALİYEVA ***316***

Riyâzü's-Sâlikîn ve Hayriyye-i Nâbî'nin Metindilbilimsel Karşılaştırılması
Timuçin AYKANAT ***318***

Eski-Yeni Tartışmaları Bağlamında Müstecâbîzâde İsmet'in "Sâdelik" Adlı Makalesi
Tolga ÖNTÜRK ***320***

Rus Kaynaklarına Göre Birinci Dünya Savaşı'nda Malazgirt
Uğur BOZKURT ***322***

Azerbaycan Edebiyatında Yer Alan Lakaplar Üzerine
Ulvıyya QASIMOVA ***324***

Türkiye'de TikTok Kullanımı ve Dijital Çağ Cahiliyesi: Anti-Entelektüalizm
Ümit OĞUR ***326***

Huma Kuşu ile Tanrıça Umay Arasında Bir Bağ Var Mıdır?
Ünsal ÇİMEN ***328***

Türkiye ve Kazakistan Cumhuriyeti'nin Hazar Bölgesi ve Orta Asya'daki Enerji Politikası
Venera İZTAYEVA - Botagöz ALİ ***330***

Avrupa Türkleri, Türk Dünyası ve Yakup Ömeroğlu
Veyis GÜNGÖR ***332***

Söz ve Toplumdaki Yansımaları
Veysi SEVİNÇLİ ***334***

Kadîmî Baba Dîvânı'nda Âyet ve Hadis İktibasları
Volkan GÖKTAŞ ***336***

Türk Tarihine Dair Bazı Coğrafi Terim Devlet ve Şehir İsimlerinde Kavram Kargaşası
Vural ÖNTÜRK – Raziye ÇALIMLI ***338***

Kültür Elçisi Bir Yahudi: Cornelius Bischoff
Yaşam KARAÇAY ÇELİK ***340***

Cumhuriyetin Onuncu Yılı Kutlamaları Kapsamında Sahneye Konulmak İçin Seçilen Tiyatro Eserlerinin İçerikleri Üzerine Bir İnceleme
Yavuz Selim UĞURLU ***342***

Bakü Şehri Osmanlı Belgelerinde (XIX. Yüzyılın Sonu-XX. Yüzyılın Başları)
Yahşihanım NESİROVA ***344***

İmparatorluk Rusya'sında Oryantalizm ve Türkoloji'nin Gelişimi: Tarihsel Bir Bakış (18. ve 19. Yüzyıllar)
Yegâne ÇAĞLAYAN ***346***

Türk Destanlarında Çinli Prenseslerin Temsili: Göç Destanı Örneği
Yılmaz KAVAL ***348***

Türk Mitolojisinde Erlik Han'a Yönelik İbadet Biçimleri
Yunus Emre ÇELİK ***350***

Ehliyetsizlik ve Çöküş: Koçi Bey Risalesi'nde Bozulma Söyleminin Temel Dinamikleri
Yunus KAPLAN ***352***

Osmanli'da Felsefi Meşruiyet Tasavvurunun Seyri: Taşköprüzâde, Kinalizâde ve Gelibolulu Mustafa Âli Üzerine Bir İnceleme
Yunus KAPLAN ***354***

İngiliz Yıllıklarında Montreux (Montrö) Boğazlar Sözleşmesi
Yunus ÖZDURGUN ***356***

Afganistan'da Türk-İslam Kültür Mirası: Bâbürlü Bahçeleri (1504-1526)
Yusuf Ziya SÖYLEMEZ ***358***

Elazığ'da Yağmur Törenlerinde Oynanan Dualist Yapıda İki Oyun: Mılla Potik ve Kel Bağlama
Zehra Didem YAY ***360***

Muş'ta Şifa Kaynağı Su Olan İki Efsane: Çoban Efsanesi ve Kaynak Su Efsanesi
Zehra ŞEKER ***362***

Soyot Türkçesinde Evcil Hayvan Adları
Zeynel ÖDEMİŞ ***364***

Ahmet Telli Şiirlerinde Ölüm Temasının İşlenmesi
Zeynep KİŞİ ***366***

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Genel Ağ Sayfasındaki Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Mealinin Yazım Kuralları ve Noktalama İşaretleri Açısından İncelenmesi: Tespitler ve Öneriler

Mehmet Akif AYVAZ[109]

Özet

Kur'an-ı Kerim'in çeviri faaliyetleri, İslam'ı ve onun buyruklarını asıl kaynağından anlama, bilme, tanıma ve bu buyrukları öğrenerek hayata geçirme isteğinin bir ürünüdür. Bu çeviri faaliyetleri, Kur'an-ı Kerim'de ne söylendiğinin ve ne söylenmek istendiğinin aktarılması bakımından çeşitlenmektedir.

Anlam, kavram gibi sözcükleri de kapsayan meal faaliyeti, Kur'an-ı Kerim'de asıl anlatılmak istenilenin, kelime kelime olmaksızın, anlam bakımından ifade edilmek suretiyle oluşturulan, yaklaşık tercümenin genel adıdır. Kur'an meali teknik bir konudur. Çünkü meal çalışmaları; tefsir, kelam, dil bilimi ve çeviri bilimi, hukuk, tarih, sosyoloji, edebiyat ve retorik gibi disiplinlerle iç içedir. Dolayısıyla bu disiplinler, bir anlam aktarma çalışması olan mealin okurları tarafından anlaşılmasına katkı sağlar. Bu noktada mealin aktarıldığı dil açısından kâmil olması beklenir.

Bir metnin yazım kuralları ve noktalama işaretleri ile uyumlu olması, o metnin dil açısından kâmil olduğunu belirleyen birkaç etmenden biridir. Anlamın doğru iletilmesi ve yazılı iletişimin münasip bir şekilde gerçekleşmesi için yazım ve noktalama önem arz eder. Çünkü yazım kuralları ve noktalama işaretlerinin düzenli ve özenli kullanımı, anlamı belirginleştirir, anlatımın gücünü artırır, olası yanlış anlamaların önüne geçer, akademik/resmî metinlerde ciddiyeti tesis eder.

Bu çalışma, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın genel ağ sayfasındaki Kur'an-ı Kerim'in Türkçe mealinin yazım kuralları ve noktalama işaretleri yönünden irdelenmesiyle ortaya çıkmıştır. Mezkûr sayfadaki Türkçe mealin yazım kuralları ve noktalama işaretleri açısından doğruluk ilkesine aykırılık teşkil eden bazı kullanımları tespit edilmiştir. Çalışma, sadece hataların tespitine değil, hâlihazırda bazı sınırlılıkları olan mealin daha doğru okunabilmesine ve onun içerdiği mesajların daha doğru anlaşılmasına yardımcı olmaya matuftur.

Anahtar Kelimeler: Kur'an-ı Kerim, Meal, Türkçe Meal, Yazım Kuralları, Noktalama İşaretleri.

[109] Öğr. Gör. Dr., Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Türkçe Öğretimi Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü, mayvaz@erzincan.edu.tr

Analysis of the Turkish Translation of the Kur'an-ı Kerim on the General Web Page of the Presidency of Religious Affairs in Terms of Spelling Rules and Punctuation Marks: Findings and Suggestions

Abstract

Translation activities of the Holy Qur'an are a product of the desire to understand, know and recognise Islam and its commandments from their original source and to learn and put these commandments into practice. These translation activities vary in terms of conveying what is said and what is intended to be said in the Holy Qur'an.

The activity of translation, which includes words such as meaning and concept, is the general name of the approximate translation created by expressing what is actually intended to be explained in the Holy Qur'an in terms of meaning, not word by word. The translation of the Qur'an is a technical matter. This is because the study of translation is intertwined with disciplines such as tafsir, speculative theology, linguistics and translation science, law, history, sociology, literature and rhetoric. Hence, these disciplines contribute to the understanding of the translation, which is a work of conveying meaning, by its readers. At this point, the translation is expected to be perfect in terms of the language in which it is conveyed.

The compatibility of a text with spelling rules and punctuation marks is one of the few factors that determine the linguistic perfection of that text. Spelling and punctuation are important for the correct transmission of meaning and the proper realisation of written communication. Because regular and careful use of spelling rules and punctuation marks clarifies the meaning, increases the power of expression, prevents possible misunderstandings, and establishes seriousness in academic/official texts.

This study is based on the analysis of the Turkish translation of the Holy Qur'an on the web page of the Presidency of Religious Affairs in terms of spelling rules and punctuation marks. Some of the uses of the Turkish translation on the aforementioned general web page that contradict the principle of accuracy in terms of spelling rules and punctuation marks have been detected. The study aims not only to identify the errors, but also to help to read the translation, which already has some limitations, more accurately and to understand the messages it contains more accurately.

Keywords: Holy Qur'an, Translation, Turkish Translation, Spelling Rules, Punctuation Marks.